

Leren
zichtbaar
maken

Bazalt, HCO, RPCZ en OnderwijsAdvies organiseren het congres:

Leren zichtbaar maken met de kennis over hoe wij leren met professor John Hattie

4 en 5 november 2015
RAI Amsterdam

Professor John Hattie doet onderzoek naar factoren die écht impact hebben op leerlingprestaties. Hij is op zoek naar aspecten die bijdragen om tot excellent onderwijs te komen. Op basis van de uitkomsten van zijn onderzoek heeft hij een trainingsprogramma ontwikkeld.

Inmiddels zijn wereldwijd al veel leraren, directeuren en scholen bezig met Leren zichtbaar maken. De uitkomsten van hun werk worden door prof. Hattie verzameld. Daarmee groeit het bewijs voor zijn aanpak.

Met trots presenteren we op dit congres enkele voorbeelden, Nederlandse en internationale. In deze casestudies laten we u zien welk proces deze scholen hebben doorlopen om kinderen voor te bereiden op hun toekomst.

Nieuwsgierig naar recente inzichten uit zijn research? In zijn keynote zal professor Hattie ingaan op de wetenschap van het leren en wat dit betekent voor het onderwijs in de 21e eeuw. Essentieel voor iedereen die alles wil halen uit het onderwijsvak. We hopen u van harte welkom te mogen heten bij de masterclass en/of de congresdag!

Prof. John Hattie

Professor John Hattie is sinds maart 2011 directeur van Melbourne Education Research Institute van de Universiteit van Melbourne. Hij is tevens bijzonder hoogleraar Onderwijs aan de Universiteit van Auckland. Hattie is de senior adviseur voor het Leren zichtbaar maken-programma voor scholen. Prof John Hattie is internationaal één van Nieuw-Zeeland's meest befaamde academici. Hij is zowel professor als voorzitter van de Educational Research Methodology aan de Universiteit van North Carolina. Professor Hattie adviseert regelmatig de overheden in Nieuw-Zeeland, Australië en de Verenigde Staten. Hij is auteur of co-auteur van 17 boeken en meer dan 500 artikelen.

Deb Masters

Deb is een Principal Consultant bij Cognition Education en de directeur van Visible Learning^{plus}. Ze heeft uitgebreide ervaring in het primair en voortgezet onderwijs. Deb heeft een achtergrond in assessment voor het ministerie van Onderwijs in Wellington. Deb heeft de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van Leren zichtbaar maken-programma voor scholen en werkt daarin samen met prof. John Hattie.

De voertaal op het congres is Engels. De sessies op het congres op 5 november zijn in het Nederlands. Tijdens de masterclass wordt u begeleid door Nederlandstalige trainers.

4 november 9.30 - 16.00 uur

Masterclass door professor John Hattie

We focussen deze dag op 4 thema's onder leiding van dagvoorzitter Frénk van der Linden:

- Importance of educational research outcomes for your school
- Impact you want to have as a school leader and as a team of teachers
- Implementation of Visible Learning in your school
- Inspiration: international casestudies

Programma

Professor Hattie licht in presentaties van 15 tot 20 minuten deze thema's toe. U werkt in een (tafel)groep. Elke groep wordt begeleid door een Nederlandstalige Leren zichtbaar maken-expert.

In uw groep kunt u direct de onderwerpen van deze masterclass bespreken, verwerken en licht de expert de praktische toepassingsmogelijkheden toe. Natuurlijk is er onder leiding van dagvoorzitter Frénk van der Linden ook ruimte voor dialoog met de meester zelf.

Deelname

Er is ruimte voor maximaal 200 deelnemers. De masterclass in 2014 was binnen 2 weken volgeboekt. Toewijzing op volgorde van inschrijving.

5 november 9.30 - 16.00 uur

Congres

Leren zichtbaar maken met de kennis over hoe wij leren

Programma

8.30 u **De vroege vogelsessie** door professor John Hattie, inclusief ontbijt.
- optioneel programma-onderdeel, gratis voor deelnemers aan beide congresdagen -

9.30 u **Opening** door dagvoorzitter Frénk van der Linden

9.40 u **Keynote** door prof. John Hattie

Leren zichtbaar maken met de kennis over hoe wij leren

In zijn presentatie schetst professor John Hattie de fundamentele aspecten van leren; wat leren betekent, hoe leren kan worden gezien en vooral, hoe we leerstrategieën kunnen ontwikkelen en verbeteren.

Professor John Hattie bespreekt en illustreert de belangrijkste bevindingen die ten grondslag liggen aan zijn boek *Leren zichtbaar maken met de kennis over hoe wij leren*.

10.30 u **Pauze**

10.45 u **Sessieronde 1** (In de twee rondes heeft u de keuze uit 12 sessies)

12.15 u **Lunch**

13.15 u **Sessieronde 2** (In de twee rondes heeft u de keuze uit 12 sessies)

14.45 u **College Tour:** interview door Frénk van der Linden met prof. John Hattie a.d.h.v. een aantal filmfragmenten

15.45 u **Afsluiting en borrel**

In de twee ronden heeft u de keuze uit 12 sessies:

1. Van oppervlakkige kennis naar verdieping

SOLO (Structure of Observed Learning Outcomes) is een model van Biggs en Collis (1982) dat kan worden gebruikt om leren zichtbaar te maken. Het geeft een indeling voor het niveau waarop een leerling de lesstof begrijpt: oppervlakkig (kennis), diep (begrip) of conceptueel. We bespreken hoe het model kan worden toegepast in het onderwijs en bij leeractiviteiten, met concrete voorbeelden.

2. Ken uw impact

Bent u zich bewust van de impact die u wilt hebben? Weet u welke impact uw lesgeven heeft op uw leerlingen? Deze kernvragen voor de onderwijsprofessional zijn dankzij professor Hattie hoog op de internationale onderwijsagenda geplaatst. Leraren die bewijzen van de door hen beoogde impact verzamelen en analyseren, op basis daarvan hun handelen evalueren en hun programma aanpassen, bieden hun leerlingen de beste kansen op succes.

3. Leerlingen als bron

Hoe weten we wat er in de school gebeurt in het leerproces van onze leerlingen? En welke gereedschappen staan tot onze beschikking om dit zichtbaar te maken bij leerlingen? We laten u zien hoe u leren zichtbaar kunt maken.

4. Metacognitieve strategieën in actie

Metacognitieve strategieën verwijzen naar strategieën van leerlingen bij het 'denken over leren'. Hoe denken leraren een leertaak aan te pakken, hoe evalueren ze voortgang en monitoren ze begrip?

5. Gebruikmaken van data om leren zichtbaar te maken

Data en bewijs zorgen voor professioneel leren en ontwikkelen, en praktijkervaring. Hoe kan dat ons informatie geven over de impact die we hebben op het leren van leerlingen en de prestaties?

6. Feedback die leren zichtbaar maakt

Welke feedback wordt er op onze scholen gegeven? Waarom zouden scholen feedback tot een speerpunt moeten maken van hun team én leerlingen? Deze sessie gaat over het geven én ontvangen van effectieve feedback om het leren zichtbaar te maken.

7. Zichtbare lerende leerlingen creëren

Leerlingen die écht leren kunnen 3 vragen beantwoorden: Wat is mijn doel? Hoe doe ik het? Wat komt daarna? Hoe stelt zo'n leerling zich op, wat zijn zijn kwaliteiten, en hoe kunnen we bevorderen dat elke leerling zich elke dag zo opstelt?

8. De meta-analyses van Leren zichtbaar maken in de praktijk brengen

Door u in de meta-analyses van Visible Learning te verdiepen, kunt u zelf gegevens over het leren van leerlingen interpreteren. En die informatie vervolgens toepassen in het lesgeven en in de eigen leersituatie.

9. Excellentie

In deze workshop wordt de relatie gelegd tussen de ontwikkeling die excellente scholen doormaken en de relatie met de uitkomsten van het onderzoek van professor Hattie op het gebied van excellente scholen.

10. Onderwijs van de toekomst

Dit jaar is er op initiatief van het Platform Ons Onderwijs 2032 veel informatie verzameld over hoe leraren, schoolleiders, leidinggevenden uit de kinderopvang, ouders en werkgevers denken over het curriculum in 2032. Rond de datum van het congres zullen de conclusies van het platform ook in de Tweede Kamer aan de orde zijn. We leggen de relatie met het werk van professor Hattie.

11. Internationale casestudy

We bespreken een internationaal voorbeeld van de toepassing van het Leren zichtbaar maken-programma. Let op bij uw keuze: in de eerste ronde zal het een voorbeeld uit het primair onderwijs zijn. In de tweede ronde een voorbeeld uit het voortgezet onderwijs.

12. Nederlandse casestudy

We bespreken een voorbeeld van de toepassing van het Leren zichtbaar maken-programma in het primair onderwijs. Het geeft u inzicht in het proces; met de valkuilen, de succesfactoren en voorlopige resultaten.

Locatie

Het congres vindt plaats in de RAI in Amsterdam. Deze locatie is uitstekend bereikbaar per openbaar vervoer en beschikt over voldoende parkeergelegenheid. Wilt u gebruik maken van een overnachting, zoekt u dan in Amsterdam Zuid of de omgeving van de Scheldeboulevard.

Deelname

We hebben in 2014 belangstellenden moeten teleurstellen, het congres was voor aanvang volgeboekt. Reageer dus snel, dan profiteert u bovendien van het vroegboektarief. Het congres van 2014 is goed geëvalueerd.

U kunt zich inschrijven op www.lerenzichtbaarmaken.nl/congres. U kunt daarbij direct uw keuze maken voor de sessieronden en eventueel de optionele vroege vogelsessie. U ontvangt een bevestiging met alle informatie en een e-ticket voor uw toegang tot het congres.

- **4 november**

Deelname aan de masterclass op woensdag 4 november kost € 375,- inclusief werkmateriaal en lunch. Toewijzing op volgorde van inschrijving.

- **5 november**

Deelname aan het congresprogramma van donderdag 5 november kost € 425,-, inclusief werkmateriaal en lunch.

- **4 en 5 november**

Wilt u deelnemen aan de masterclass op woensdag én het congresprogramma op donderdag, dan kost deelname €750,-, inclusief werkmateriaal en lunch op donderdag, en werkmateriaal en lunch op vrijdag. Deelname aan de vroege vogelsessie inclusief ontbijt is gratis.

Vroegboektarief

Als u zich inschrijft vóór 1 juli 2015 profiteert u van een korting op de deelnamekosten:

- Masterclass tot 1 juli: € 350,-
- Congresdeelname tot 1 juli: € 375,-
- Deelname aan de masterclass en het congres: € 695,-

Vroege vogelsessie

Op 5 november start het congres met een vroege vogelsessie. Professor Hattie presenteert in 45 minuten zijn kijk op leren in de 21e eeuw. Wij zorgen voor uw ontbijt. Deelname aan deze sessie is optioneel. De deelnamekosten zijn € 39,50 per persoon. Voor deelnemers aan beide congresdagen is deze sessie gratis. Er is ruimte voor maximaal 80 deelnemers. Toewijzing op volgorde van inschrijving. U kunt deze optie aankruisen bij uw inschrijving zolang er plaatsen beschikbaar zijn.

Speciaal aanbod voor lerarenopleiders

Bent u als docent verbonden aan een van de lerarenopleidingen? De eerste 25 docenten die inschrijven krijgen een gratis studententoegangsbewijs voor de congresdag. Dus toegang voor 2 personen voor de prijs van 1 op donderdag 5 november. Vul bij het begin van uw inschrijving code **docent** in en laat uw student bij inschrijving code **student** invullen. Bij uw inschrijving vindt de check op functie en organisatie automatisch plaats. Invoer van deze codes is alleen mogelijk bij de inschrijvingen van de eerste 25 docenten en studenten.

Groepen

Voor groepen vanaf 10 deelnemers geldt een apart tarief. Neemt u contact op met de congresmanager Petra Minderhout voor informatie. Telefoon **06 46623964** of het centrale nummer van Leren zichtbaar maken: **088 5570588**.

Accreditatie

Accreditatie voor dit congres is aangevraagd. Actuele informatie daarover en voorwaarden publiceren we op **www.lerenzichtbaarmaken.nl/congres**. U ontvangt een op naam gesteld certificaat van uw deelname.

Congress-app

Speciaal voor het congres is een app ontwikkeld. In deze app vindt u alle informatie over de Masterclass en het congres. Zo kunt u meer lezen over het programma, de sprekers en de sessies waarbij u bent ingedeeld. U kunt de app downloaden op uw tablet of smartphone. In oktober 2015 ontvangt u de benodigde (inlog-) gegevens.

Het Leren zichtbaar maken-programma voor scholen

Wilt u het werk van professor John Hattie toepassen in uw onderwijs? Deze masterclass en het congresprogramma voorzien u van suggesties hoe u dat kunt aanpakken.

Een onderdeel van het Leren zichtbaar maken-programma voor scholen is 'Leren zichtbaar maken: de grondslag'. Deze training van 1 dag is dé basis voor alle teamleden die worden betrokken, zowel leden van het stuurteam als de leraren die het leren van hun leerlingen zichtbaar gaan maken.

We organiseren deze training op verschillende data in verschillende regio's. Een overzicht van data en locaties vindt u op: **www.lerenzichtbaarmaken.nl/trainingsdata**. Ook kunt u een offerte ontvangen voor deze trainingsdag op uw locatie. Neemt u daarvoor contact op met een trainer uit het overzicht op: **www.lerenzichtbaarmaken.nl/trainers** of telefoonnummer **088 5570588**.

Organisatie-informatie

Alle informatie over het programma, de inhoud of uw deelname aan dit congres vindt u op **www.lerenzichtbaarmaken.nl/congres**. Heeft u een vraag? Neemt u dan contact op met de congresmanager, Petra Minderhout. Telefoon **06 46623964** of het centrale nummer van Leren zichtbaar maken **088 5570588**.

E: info@lerenzichtbaarmaken.nl

I: www.lerenzichtbaarmaken.nl

T: 088 5570588

@lerenzichtbaar

Leren zichtbaar maken is een gezamenlijk project van

In samenwerking met:

